

[Poul Hartling.]

er gået, men også frem. Jeg tror ikke, vi i dansk politik kommer til at sejle i smult vande i den kommende tid; mange vanskeligheder vil møde os. De fleste af de store vanskeligheder, vi skal kæmpe imod i disse år, er selvforskyldte, men også udefra kommer der vanskeligheder til os, og ingen behøver at være i tvivl om, at vi i de kommende måneder og år vil se flere og flere uvejrsskyer tone frem i horisonten og kaste skygger også over vort land.

Der er talrige træk i den internationale udvikling, der fylder os med bekymring. Det har således været nedslående at iagttage, at en tiltagende magtesløshed har sat sig præg på FN. Selv om vi for øjeblikket er vidner til, at der i Vietnam føres en krig med dødsensfarlige og uoverskuelige perspektiver, selv om vi i Den dominikanske Republik har set en krise, der var så alvorlig, at USA's regering anså det for nødvendigt at bryde de principper om ikke-indblanding, som man i Latinamerika anser for hellige principper, og selv om vi i Afrika og mellemøsten har mange eksplosive situationer, har det ikke været muligt for FN at opnå en central placering i bestræbelserne for at sikre den mellemfolkelige fred og sikkerhed.

Med beklagelse må man give FNs generalsekretær, U Thant, ret, når han i en analyse forleden dag fastslog, at verdensorganisationen snart ikke er andet end en diskussionsklub. Skuffelsen over disse tilbageslag for FN kan dog ikke rokke ved den overbevisning, at FN repræsenterer det bedste håb om at få pustet liv i de høje idealer, som må lægges til grund for vore forhåbninger om at skabe en verden med fred og trykkelighed for alle nationer.

Også inden for NATO ser vi for øjeblikket vanskelighederne tårne sig op, og det er ganske åbenbart, at der inden for overskuelig tid vil blive fremført tanker og forslag, som vil pege frem mod ændringer i det alliancesystem, som i over 15 år har været grundlaget for Danmarks sikkerhedspolitik. Det bliver nok især fra fransk side, man vil høre røster om, at hele NATO-samarbejdet må laves radikalt om, men der er grund til at håbe, at USA som den ledende NATO-magt klargør sine tanker og planer. Hvis det skal undgås, at præsident Kennedys

store fremtidssyn om et virkeligt atlantisk fællesskab smuldrer bort, er det nødvendigt, at USA ofrer forbindelserne til Europa mere positiv interesse, end vi har set det i det sidste års tid. For Danmarks vedkommende vil de NATO-problemer, der begynder at tage form, stille krav om en levende og konstruktiv debat. Jeg håber, at regeringen vil give de impulser, som er nødvendige her.

Den europæiske udvikling bliver mere og mere betænkelig, og der er i dag ikke noget udenrigspolitisk og handelspolitisk spørgsmål, der er vigtigere for os end vort forhold til det europæiske samarbejde og de europæiske markedsdannelse. EFTA-mødet i Wien i sidste uge har på ingen måde overbevist venstre om, at den europæiske frihandelssammenslutning besidder en sådan indre kraft og en sådan klarhed i målsætningen, at man her har en brugbar erstatning for en rationel og tilbunds-gående løsning på vort markedsproblem. Selv om mange af de projekter, man arbejder med inden for EFTA, endnu er vage og, fristes man næsten til at sige, præget af en vis forvirring, vil jeg dog sige, at vi i venstre er noget bekymrede ved den stadige tale om at styrke EFTA. Da der i folketinget skabtes tilslutning til vort medlemskab i EFTA, skete det ikke mindst med den begrundelse, at denne frihandelssammenslutning skulle være et instrument, som skulle hjælpe de lande ind i fællesmarkedet, som af forskellige grunde ikke kom med fra starten. Nu aner man en tilbøjelighed til at gøre EFTA-samarbejdet til et mål i sig selv, men hvis det sker, fremmes splittelsen af Europa. Det bør efter vor opfattelse være en helt afgørende dansk interesse, at vi bruger vor indflydelse til at forhindre, at EFTA fremmer den nuværende faretruende udvikling frem imod en europæisk handelskrig. På baggrund af den nuværende forvirring i EFTA og i betragtning af, at England stadig nægter at give håndgribelige tilsagn om afskaffelse af den 10 pct.s ekstratold og eksportstøtten, må tiden være inde, da den danske regering tager de første skridt på de nye veje, som folketinget har vedtaget vi skal slå ind på.

Efter indførelsen af den engelske særtold den 27. oktober i fjor kom den højtærede udenrigsminister med bombastiske erklæringer om, at vi ville tage vor stilling op til